

розстріляні Бойко Петро, Татчук Василь, Татчук Мефодій, Вигнаний Матвій (за іншими даними Мефодій), його дружина Мотрона та донька Анна, Забурана Ніна, Бойко Логвин;

– 12 березня 1944 р., напередодні визволення Ульянівки радянськими військам, поліцаї району влаштували у селищі масову страту заарештованих. Під час страти було розстріляно та замучено до 43 осіб, імена яких внесені до переліку, що супроводжував акт районної комісії. 27 осіб із числа колишніх військовополонених вважалися невідомими, проте можна висловити припущення, що до цього числа входять всі партизани групи Драчука, а також колишні радянські вояки, знищені поліцаями за період 1942–1944 рр. [б, арк. 25–25 зв].

Таким чином, можна визнати, що вивчення подій минулої війни не втрачають актуальності й досі. Регіональні архіви, безумовно, не мають повної інформації щодо перебігу бойових операцій, кількості загиблих, проте мають у розпорядженні достатню документальну базу, аби виправляти помилки минулих років, повертаючи ім'я і героям, і випадковим жертвам тієї війни.

Список використаних джерел та літератури

1. Учетная карточка о захоронении в городе Ульяновка [Электронный ресурс] // Обобщенный банк данных «Мемориал». – Режим доступа: <http://www.obd-memorial.ru/html/info.htm?id=83763505&page=2>. – Загл. с экрана.
2. Держархів Кіровоградської обл., ф. Р-4079, оп. 3, спр. 13.
3. Держархів Кіровоградської обл., ф. П-429, оп. 3, спр. 141б.
4. Історія міст і сіл Кіровоградської області. Т. 11 : Кіровоградська область. – Київ, 1972. – 1008 с.
5. Держархів Кіровоградської обл., ф. Р-4079, оп. 2, спр. 3.
6. Держархів Кіровоградської обл., ф. П-429, оп. 3, спр. 122.

Сергій Кулешов

ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ В УКРАЇНСЬКОМУ КЛАСИЧНОМУ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВІ

З метою визначення перспективних напрямів розвитку галузевої науки УНДІАСД у 2014 р. здійснив опитування державних архівів для з'ясування основних проблемних питань, що мають бути вирішеними документознавством і архівознавством упродовж 2015–2020 рр. Результати опитування свідчать, що державні архіви, безперечно, найбільш цікавлять проблеми практичного характеру, що мають бути вирішені у найближчі роки. Єдиним винятком були порушені ЦДЕА України, крім практичних, окремі теоретико-методологічні питання, пов'язані з електронним документознавством. Між тим, теоретичні проблеми в сучасному

документознавстві безумовно існують, однак більшість із них не має зв'язку з архівною справою і, мабуть, взагалі з практичними розробками у сфері документознавства.

Теоретичні проблеми документознавства

1. Одним із актуальних теоретичних питань документознавства є поняттєве. Тому для потреб практичної сфери історичного документознавства є нагальним створення словника історичних видів українських документів (XIV–XVIII ст.) на кшталт виданого ще за часів СРСР «Краткого словаря видов и разновидностей документов» (М., 1974 р.), що містив видовий склад переважно документів, що були в обігу на території російських князівств та Російської держави з періоду середніх віків та до початку ХХ ст.

2. Поряд із поняттєвою однією з ключових є класифікаційна проблема. У класичному документознавстві нагальною є підготовка нової редакції Державного класифікатора управлінської документації. Слід зауважити, що зазначена робота вже розпочалася у 2011–2012 рр. і на сьогодні затверджено нову редакцію класу 02 «Організаційно-розпорядча документація» ДКУД (наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 28 липня 2014 р. № 886. (http://www.leonorm.com/p/NL_DOC/UA/201401/Nak886.htm))

3. Найвагомішу частину теоретичних проблем документознавства складають питання електронного документознавства. Серед них:

а) визначення сутності ЕІР як джерел історичної інформації, з'ясування питання, чи підлягають вони архівному зберіганню з огляду на важливість їх інформації;

б) розроблення теоретичних та методичних засад організації зберігання та використання науково-технічної документації в електронній формі (вивчення сукупності програм та форматів, що використовують для створення НТД);

в) окреслення теоретичних та методичних засад створення електронних документальних публікацій. Розроблення основних засад для створення найбільш прийнятної конфігурації електронної документальної публікації, а також форми її представлення користувачеві.

Практичні проблеми документознавства

1. Розроблення примірних номенклатур справ різних видів органів місцевого самоврядування (обласні, районні, селищні, сільські ради). Незважаючи на актуальність зазначеної теми, її здійснення в сучасних умовах неможливе через наявність у державі планів реорганізації та зміни повноважень, функцій та завдань органів місцевого самоврядування.

2. Підготовка примірних номенклатур справ для установ, однорідних за характером діяльності (у першу чергу – для місцевих судів). Розроблення зазначених номенклатур також має відбуватися після здійснення правових, організаційних та економічних реформ в Україні.

3. Розроблення примірної інструкції з діловодства для підприємств та організацій, заснованих на приватній формі власності.

4. Розроблення типового положення про службу діловодства юридичної особи.

5. Державні архіви наголошують на необхідності підготовки галузевих переліків документів для промислових підприємств різних галузей, галузей освіти, молоді, сім'ї, спорту, у сфері земельних ресурсів, для закладів охорони здоров'я (стаціонарні, поліклінічні, амбулаторні, диспансерні, станції «швидкої допомоги», консультативно-діагностичні центри), для фінансових органів (фінансові та податкові інспекції, казначейські служби, органи пенсійного забезпечення).

6. Вирішення проблеми відбору цифрових (електронних) документів для архівного зберігання, зокрема аудіовізуальних.

7. Обґрунтування загальних вимог до ідентифікації електронних документів, аудіовізуальних документів, НТД в електронній формі, документів особового походження в електронній формі, електронних копій страхового фонду документації та електронних (цифрових) копій документів фонду користування для побудови загальногалузевої пошукової системи.

8. Розроблення системи взаємодії електронного документообігу та архівної системи України з ринком цифрових технологій Європейського Союзу у межах реалізації Програми European Digital Agenda Європейського Союзу (DAE), ініціатив України щодо інтеграції України до ринку цифрових технологій Європейського Союзу.

Лариса Левченко

НАРОДЖЕННЯ АРХІВІВ І ПРОФЕСІЇ АРХІВІСТА (СЕРЕДИНА IV – СЕРЕДИНА I ТИСЯЧОЛІТТЯ ДО Н. Е., МЕСОПОТАМІЯ)

Межиріччя Тигру і Євфрату, де зародилася людська цивілізація, процвітали у давнину легендарні царства Шумера, Аккада, Вавилонії, Ассирії, відоме кожній людині ще з шкільних уроків історії. Більш обізнані з історією Давнього Світу згадають, що перша система писемності, клинопис, створена шумерами, а досвідчені в архівній справі повідомлять, що перші архіви виникли саме в Месопотамії в сер. IV тис. до н. е. Людство дізналося про існування цих архівів і документів на глиняних «таблетках», що ними зберігалися, лише в першій пол. XIX ст. з праць археологів. Щоправда, як писав видатний американський архівіст Е. Познер, ассиріологи спочатку не визнавали архівну природу цих документів і називали їх сховища бібліотеками, навіть уникали термінів «документ» і «архів», а архівісти, не звиклі мати справу з такими носіями документної інформації, взагалі не звертали на них увагу. Генеральний директор Прусської державної бібліотеки (Берлін, Німеччина) Ф. Мілкау першим встановив різницю між глиняними «таблетками» як бібліотечним матеріалом і глиняними «таблетками» як